

Stanovisko Zastupitelstva Kraje Vysočina k výběru umístění hlubinného úložiště radioaktivních odpadů (HÚRAO) a vyhořelého jaderného paliva (VJP) na území Kraje Vysočina

pro: jednání zastupitelstva kraje č. 05/2020 dne 8. 9. 2020
zpracoval: V. Kaňkovský
předkládá: J. Kalina

počet stran: 2
počet příloh: 0

Popis problému:

Obce Kraje Vysočina, které se nacházejí v tzv. lokalitě Horka – konkrétně městys Budišov, dále obce Rudíkov, Rohy, Vlčatín, Oslavička, Hodov, Nárameč, Oslavice, Osové a obce tzv. lokality (Čertův) Hrádek- konkrétně Cejle, Dolní Cerekev, Hojkov, Milíčov, Nový Rychnov a Rohozná byly informovány ředitelem Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) JUDr. Prachaře dne 4. 6. 2020 sdělení, že budou tyto lokality navrženy do užšího čtyřčlenného výběru vhodných lokalit pro umístění hlubinného úložiště radioaktivních odpadů (HÚRAO) a vyhořelého jaderného paliva.

Konstatování současného stavu a jeho analýza: Platné znění § 108 ods. 4 atomového zákona předpokládá existenci zvláštního zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování úložišť. Bohužel stát ani 3 roky od účinnosti atomového zákona nepřijal zákon, kterým má být zajištěno respektování zájmů obcí. Samotný fakt, že dosud tento proces probíhá v podstatě bez stanovených pravidel, nemůže být brána k tíži obcí, neboť tuto skutečnost obce v zásadě nemohou ovlivnit.

Obec je podle §2 zákona o obcích územním společenstvím občanů s právem na samosprávu a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Proto by měl stát, dle názoru Zastupitelstva Kraje Vysočina, jednat s obcemi a s jejich občany jako se svými partnery a plně respektovat jejich zájmy a práva a to i bez ohledu na neexistenci zákona zajišťující práva obcí a jejich občanů ve vztahu k HÚRAO.

Toto ostatně požaduje i čl. 10 Směrnice Rady 2011/70/ Euroatom, která říká: „Členské státy zajistí, aby veřejnost měla v souladu s vnitrostátními právními předpisy a mezinárodními závazky potřebnou příležitost účinně se účastnit procesu rozhodování týkajícího se nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.“

Návrh řešení, zdůvodnění:

Zastupitelský klub KDU-ČSL navrhuje zastupitelstvu kraje /ZK/ přijmout usnesení, kterým ZK vyjadřuje nesouhlas s umístěním HÚRAO na území Kraje Vysočina, požaduje zastavení veškerých kroků směřujících k výběru lokality pro HÚRAO a to nejméně do doby přijetí zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, kterým bude zajištěno důstojné postavení obcí v těchto řízeních. Dále ZK žádá vládu ČR o přepracování státní koncepce pro nakládání s radioaktivním odpadem s cílem hledat alternativní využití vyhořelého jaderného paliva.

Stanoviska:

Rada kraje:

Rada kraje materiál projednala na svém zasedání dne 25. 8. 2020 a usnesením č. 1533/25/2020/RK jej doporučila zastupitelstvu kraje ke schválení.

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo kraje bere na vědomí

Výzvy obcí Budišov, Rudíkov, Rohy, Vlčatín, Oslavička, Hodov, Nárameč, Oslavice a Osové (tzv. lokalita Horka) a obcí Cejle, Dolní Cerekev, Hojkov, Milíčov, Nový Rychnov a Rohozná (tzv. lokalita Hrádek) adresovanou zastupitelstvu Kraje Vysočina ze dne 15. 6. 2020 (lokalita Horka) a ze dne 22. 7. 2020 (lokalita Hrádek) k:

- vyjádření *nesouhlasu Kraje Vysočina s umístěním trvalého úložiště radioaktivních odpadů (HÚRAO) a vyhořelého jaderného paliva (VJP) na území Kraje Vysočina;*
- apelu na ministerstvo průmyslu a obchodu potažmo na vládu ČR, aby *zastavilo veškeré kroky směřující k rozhodnutí o zúžení počtu lokalit a to nejméně do doby přijetí zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, kterým bude zajištěno důstojné postavení obcí;*
- *podpoře změny státní koncepce pro nakládání s radioaktivním odpadem a snahy o alternativní využití VJP jako suroviny;*

nesouhlasí

s umístěním hlubinného úložiště radioaktivních odpadů na území Kraje Vysočina;

žádá

- Vládu České republiky, aby připravila změnu státní koncepce pro nakládání s radioaktivním odpadem s cílem hledat alternativní možnosti využití vyhořelého jaderného paliva ve spolupráci s mezinárodními autoritami;
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, aby zastavilo veškeré kroky směřující k rozhodnutí o zúžení počtu lokalit a prosadilo takové legislativní úpravy, které by zajišťovaly obcím i krajům právo stát se plnohodnotnými a rovnoprávnými účastníky řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování hlubinného úložiště;

ukládá

hejtmanovi Kraje Vysočina MUDr. Jiřímu Běhounkovi, aby o přijatém usnesení neprodleně informoval Vládu ČR a ministra průmyslu a obchodu ČR.

odpovědnost: rada kraje, zastupitelstvo kraje

termín: 15. 9. 2020

Související materiály: [RK-25-2020-111](#)